

Upravništva telefon št. 85.

umetniški individualnosti. Njegova koncepcija je duhovita, včasih presenetljiva, polna efektnih point in impromptujev. Jezik mu teče gibko, pa umerjeno, brez tiste retorike, ki je banalna dovolj, da jo more ponarediti vsak zaljubljen študent, ako je čital romane. (p. 120.). Literat z dušo in maniro. Že priznan v slovenskem slovstvu, zato naredimo piko. *Novela Pigmalion*. Romantična ljubezen umetnika kiparja do dekleta, ki mu je duša praktična. Iz te osnove pa priteče čim dalje bolj razraščajoč se povsem nov potoček, recimo te zgodbe morala: da se ženske, ki hočejo biti večno ljubljene, ne smejo osmešiti pred nami, ne smejo vzeti diadema iz las in pa, da ga ni zla, ki bi ga mož ne mogel nesti. Vpletena je satira na domače umetniške razmere. Zdi se mi, da je Pigmalion preveč nalahko vržen na papir; manjka mu zadnje pile, ki bi zaokroževala in harmonizovala. — *Sirota Jerica*. Sirotin dekle, ki se v njem vzbujajo ljubezen. Brez opore, sledi njenemu zvanju in umre v njenih plamenih. Pretresujoča tragedija, globoko zasnovana. Dovršena in imponujoča v svoji preprostosti in neprisljenosti. Velefekten konec. Izmed najboljših Levstikovih spisov.

(Konec prihodnjic.)

leposlovju.

1. Zabavna knjižnica. 19. zvezek
Okusno natisnila »Zadružna tiskar-
na«. Maksim Gaspari je narisal
zanjo umetniški lep omot z narodni-
mi motivi. Umetniški omoti — no-

na tem, da se dvigne naša ljudska morala, izobrazba in gnotno stanje, predvsem pa v zadnjih desetletjih tako globoko propala narodnostna ideja.

V dosego svojih namenov ima novo se snujoče društvo namen ustanovitve knjižnice in čitalnice, prirediti predavanja, razgovore in poučne izlete, vplivati na druge korporacije in na javnost sploh, da podpirajo ljudsko - izobraževalna stremeljenja, izdajati poučne spise ter prirediti veselice in zabave v narodne namene.

S tem se obračamo na gorenjsko dijaštvo obeh naprednih struj in na slovensko občinstvo s prošnjo, naj nas podpira v našem stremeljenju moralno in gnotno.

Pripravljalni odbor akad. fer. društva za Gorenjsko:

Dr. phil. Josip Hacin,
cand. iur.

Rado Pavlič, Lovro Tepina,
cand. phil. cand. vet.

Opazka: Pojasnila dajo: Dr. Josip Hacin, Cerkije pri Kranju; Rado Pavlič, cand. phil., Kranj; Lovro Tepina, cand. vet., Dunaj III./1 Tierärztliche Hochschule.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 26. marca.

— **Kranjski deželni zbor.** Dnevni red prve seje deželnega zbora kranjskega dne 27. marca 1908. 1. Otvorjenje deželnega zbora. 2. Objava novoizvoljenih deželnih poslancev. 3. Konstituiranje deželnega zbora: a) volitev dveh rediteljev; b) volitev dveh verifikatorjev; c) volitev deželnega odbora. 4. Priloga 11. Poročilo deželnega odbora o novih splošnih volitvah za deželni zbor vojvodine Kranjske. Začetek seje ob 11. uri dopoldne.

— **Splošne kurije ne maramo!** Glasilo naše socialno - demokratične stranke je ravnokar pisalo, da ta stranka ne mara niti za splošno kurijo, niti za tako kurijo, v kateri bi volili samo tisti, ki drugod nimajo volilne pravice. Pozivlja poslance slovenske ljudske stranke, kakor tudi poslance slovenske napredne stranke, da naj se ravnajo po ti izjavi. Ne izdajo nikake posebne tajnosti, če naglašamo, da sta pri znanih pogajanjih dr. Tavčar in dr. Šusteršič s oglasno zahtevala, da naj se omejenjena kurija nadomesti s tem, da se deset novih mandatov po številu prebivalstva razdeli med mestno kurijo in pa med kurijo podeželskih občin; v obeh teh kurijah pa naj se nato vpelje splošna in enaka volilna pravica. Prišel bo čas, ko se bo pojasnilo, kako neizprosno je bilo nasproti ta zahtevi stališče vlade in kranjskega velikega posvetila. Ali se bo pri volilni reformi pokopala splošna kurija, ne vemo; to pa vemo zanesljivo, da bi bil »Rdeči prapor« prvi, ki bi pričel skale metati na slovenske napredne poslance, ako bi se pokopala z njihovi glasovi. Boljše nekaj, kakor nič! To je bila parola socialno-demokratične stranke pri državnozborni volilni reformi, in dr. Tavčar ima še sedaj nekaj modrih kosti, katere so mu provzročili udarci lastnih pristav in pa socialno-demokratičnih nasprotnikov, ko se je z vno branil proti temu, da bi se državnozborna volilna reforma zlorabljala v ta namen, da se z njo kranjska mesta okradejo, kakor se je to faktično zgodilo. Boljše nekaj, kakor nič! Ta pesem se je pela takrat in mogočno je donela tudi iz socialno - demokratičnih ust! In če bi se sedaj uprla naša

stranka proti splošni kuriji, bi bil gospod Kristan prvi, ki bi vihtel sekiro ter upil: Hudiči, toliko pameti bi bili morali vendar imeti, da je boljše nekaj, kakor nič! Na tem polju se prav dobro poznamo!

— **Otročarija.** »Slovenec« z nespametno strastjo zanika vest, da bi bil ministrski predsednik Beek z državnim poslancem Hribarjem konferiral o volilni reformi za kranjski deželni zbor in o vprašanju slovenskega vsenčlasišča. Pravi, da se je o volilni reformi posvetoval le s Šukljatom, Šusteršičem in Trillerjem, o univerzi pa zgolj z dr. Korošcem. Glasilo slovenske ljudske stranke grozi, da bode odslej vpeljalo novo rubriko za »osebne laži«. Nam se ta jeza vidi silno otročja. Da se je baron Beek posvetoval s poslancem Hribarjem o kranjski volilni reformi, bi to ne bila nikaka pregreha, ker je Hribar načelnik slovenske napredne stranke, in pametnemu ministrskemu predsedniku bi gotovo ne škodovalo, če izve, kako tak moč misli o prevažnem vprašanju deželnozbornih naših volilne reforme. Da bi pa glede slovenskih visokih šol bilo merodajno le mnenje dr. Korošča, o tem pa »Slovenec« niti novorojenega otroka ne bode prepračil. Vsa ta otročja gonja izvira le iz politične zavisti, katere bi naše javno mnenje z vsilo rada vklepala v verige napačne misli, da na Dunaju samo klerikalni poslanci kaj premorejo, vsi drugi pa so prazne in gole ničle. Ta politična legenda pa je že davno izpodkopana in »Slovenec« se le osmeši, če se še vedno na njo obesa!

— **Slovó v deželnem dvorcu.** V torek je bila zadnja seja sedanjega deželnega odbora, v kateri so se deželni odborniki poslovali od dosedanjega deželnega glavarja Detele in od dosedanjega deželnega odbornika Grassellija, ki nista več člana deželnega zbora. Včeraj ob 11. uri dopoldne so se deželni uradniki korporativno pod vodstvom deželnega nadsvetnika Zamide poslovali od bivšega deželnega glavarja. Na odgovor nadsvetnika Zamide se je bivil deželni glavar ginjeno zahvalil, poudarjaje, da je bil vsega skupaj 25 let član deželnega odbora, in sicer 8 let kot deželni odbornik ter 17 let kot deželni glavar. Gospod Oton pl. Detele zapusti že te dni deželni dvorec in se preseli na svoje posestvo Ajmanov grad pri Škofji Loki.

— **Deželnozborna galerije.** Galerijske obiskovalce kranjskega deželnega zbora bo zanimalo izvedeti dispozicije, ki jih je v tem oziru stari deželnozborni predsedstvo. Dosedaj so bile vse tri lože v deželnozborni dvorani poslancem po klubovi pripadnosti pridržane, da z njimi razpolagajo; obe galeriji pa ste bili namenjeni obiskovalcem sploh. Za bodočo je odredeno, kakor sledi: Srednja loža je prezidijalna in razpolaga z njo prezidij. Desna takozvana uradna loža je rezervirana za uradnike politične in avtonomne uprave. Za upravo pač ni brez pomena, da se njenim organom s tem daje priliko, da zamorejo deželnozbornim obravnavam neovirano prisostvovati in se o intencijah postavodajalca direktno informirati. Važno, katere se dandanes v javnem življenju pripisuje po vsej pravici časnikaštvu, opravičuje dovolj, da se za časnikašje rezervira posebna časnikaška loža. Na splošnih galerijah bo prostor za sedeže od stojišč ločen, za sedaj seveda samo provizorično. S sedeži, ki bodo vsi numerirani, razpolagajo deželnozborni klubi in sicer po razmerju števila svojih članov. Tudi na stojišča bo vstop dovoljen le proti vstop-

nicam. Kadar bodo galerije polne, bodo v obvestilo občinstvu nabite tablice z napisom: »Vstopnic ni več!« Ravno tako bo nabito, kje se dobivajo vstopnice.

— **Zmaga v Zürichu.** V torek, že prepozno za torkovo številko, smo dobili naslednje brzojavke: »Pri občinskih volitvah v Zürich so zmagali naprednjaki v dveh razredih. Na zdar!«

— **Promociji.** Na graškem vseučilišču bo dne 27. t. m. promoviran doktorjem prava gospod Fran Irgolič, starejšina »Triglava«, dne 28. t. m. pa gospod Fran Kotnik doktorjem filozofije. Čestitamo!

— **Iz sodno - pisarniške službe.** Višji pisarniški oficijal Konstantin Ostrogovič je premeščen s Krka v Trst, pisarniški oficijant Rudolf Petelin v Trstu pa je imenovan za kancelista.

— **Iz veterinarne službe.** Za oglednega živinozdravnika na žel. postaji v Škofji Loki je nameščen deželni živinozdravnik v pokoju Andrej Perko, ker je deželni živinozdravnik Peter Miklavčič premeščen v Ljubljano k okr. glavarstvu. Če bi bil prvi zadržan, ga bo nadomestoval na omenjeni postaji okrajni živinozdravnik Anton Korošec iz Kranja.

— **Slovensko gledališče.** Včeraj popoldne se je vprizorila na korist dramskemu osebju našega gledališča Gönnerjeva »Pepelka«. Od »Trnjulčice«, ki se je tudi vprizorila v tej sezoni, se »odlikuje« to delo po tem, da so do malega vse v njej nastopajoče osebe smešne karikature, vsem na čelu seveda kralj Kakadu; in celo njegov sin Prince Krasnoslav, to gorščice, v katerem zbira otroška fantazija vse vroče žarke občudovanja, ljubezni in lepote, si dovoljuje ob kraljevem prestolu tako banalne verzije, da se mi je smilila polnostevilno navzoča kodroglava mladež, ko je videla one tajnolepe figure, ki jih je stoinstokrat opelja z latinitami nitkami svoje fantazije in ljubezni, splahniti v puhle karikature. Ako še omenim, da je vsa verzificirana proza, kolikor je »diči« to delo, prikrojena naravnost kanibalski, tedaj je pač jasno, da »Pepelka« nima nikakih umetniških pretenzij, zato bi bilo tudi odveč spuščati se dejalno v uspehe posameznih akterjev. Igrali so v splošnem z veseljem in ognjem in tudi dekoracije so bile jako dostojne. Občinstva je bilo navzočega poldrugo gledališče.

— **Iz gledališke pisarne.** Nocoj (za lože: par) se uprizori izvirna noviteta »Daemon Venus«, tri enodejanke, spisal Adolf Robida. Glavne vloge so v rokah dam: Borštnikove, Danilove in Kreisove ter gospodov: Danila, Dragutinovića, Nučiča in Toplaka.

— **Člani slovenske opere** prirede v soboto, 4. aprila, koncertni večer v hotelu »Union«. Vabila na ta večer so dali napraviti v slovenskem in nemškem jeziku. Ne da bi se hoteli spuščati v kritiko tega čudnega dejanja, konstatujemo samo, da je to škandal, ki se obsoja sam. Kakor smo se informirali, ni vodstvo slovenskega gledališča v nobeni zvezi s to prireditvijo.

— **Telovadno društvo »Sokol I«** v Ljubljani priredi v nedeljo 5. apr. ob pol 8. zvečer v hotelu Štrunkelj III zabavni večer z zelo zabavnim sporedom. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

— **Družbinski večer,** ki ga je snoči priredilo »Slovensko obrtniško društvo« v Sokolovi dvorani v »Narodnem demu«, je glede vspehoda

uspeh prav lepo. Društvena godba je precizno izvajala same krasne komade, pevsko društvo »Slavec« je pelo s snano dovršenostjo, g. pl. Sladovič je pa kot groteskni komik in muzikalni kloven čel povsem zaslužen burno pohvalo od vseh strani in moral marsikaj dodati svojemu obširnemu programu. Za zabavo je bilo torej kar najbolj preskrbljeno — tudi restavracija g. Keržnika kuhinja in klet sta našli vse priznanje — vendar je bila udeležba na tej prireditvi majhna. Ne vemo, kakšne težnje in vzroke imajo obrtniki, za katere predvsem je bil ta večer prirejen, da se ga niso vdeležili, kakor je bilo pričakovati. V združenju je moč in na kakem takem večeru se je vendar lahko pomeniti o stanovskih težnjah ter si napravljati načrte za boljše bodočnost, katere si gotovo tudi ljubljanski obrtniki žele.

— **Redni občni zbor gostilničarske zadrage** bo jutri v petek, dne 27. marca v dvorani »Mestnega doma« ob 2 popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Letno poročilo o delovanju zadrage. 4. Polaganje računa za leto 1907 in poročilo nadzorstva 5. Volitev: a) načelnika, b) načelnikovega namestnika, c) treh odbornikov, d) enega namestnika, e) dveh odbornikov pomočniške bolniške blagajne, f) enega namestnika pomočniške bolniške blagajne, g) enega člana v nadzorstvo pomoč. bol. blagajne, h) enega namestnika v nadzorstvo pomočniške bolniške blagajne, i) enega odbornika v zadržno razsodišče. 6. Prenaredba pravil. 7. Raznosterosti. Za kandidate so postavljeni sledeči gospodje, in sicer: za načelnika Tosti Ivan, za nač. namestnika Krapeš Fran, za odbornike Anzlin Fran, Petsche Viktor, Tonejec Anton, Trontelj Jakob, za odb. namestnike Kržišnik Emil, Lampert Martin, Škulj Rud., v odbor pomočniške bolniške blagajne Stritar Ivan, Pogačnik Leon, namestnik Marenčec Juri, v nadzorstvo pomočniške bolniške blagajne Stritar Rudolf, odbornik, Steiner Anton namestnik, v razsodišče zadrage pa Peter Krisch.

— **Potovanje kranjskih hotelierjev in gostilničarjev na Dunaj.** Deželna zveza za tujski promet na Nižjem Avstrijskem in dunajska zadruga gostilničarjev sta na prošnjo kranjske zveze za ptujski promet prevzeli aranžiranje poučnega potovanja hotelierjev in gostilničarjev iz kranjskih letovišč na Dunaj, kjer ostanejo pet dni. Ogledali si bodo vse uredbe glede tujškega prometa, kar jih ima Dunaj. Med drugim je na programu ogled raznih hotelov, restavracij in kavarn, šole za gostilničarje, prisostvovanje pouku za serviranje, dalje ogled prodajalen s predmeti za tuje, modne razstave in potnih pisarn, ogled mestne kleti, izlet na Kahlenberg, izlet na Seavernik itd.

— **Tujski promet in novo ministarstvo.** Pred nekaj časom je »Deželna zveza za povzdigo tujškega prometa« prejela od mestne občine 2000 K subvencije in to je žalibog menda tudi edini znesek iz domače dežele, s katerim sme zveza računati. Iz vloge za subvencijo se je razvidelo, kako plodonosno in neumorno deluje to društvo. Kljub marljivosti društva pa s tem malenkostnim zneskom vendar ni mogoče storiti drugega, nego vzdržati pisarno. Kje pa dobiti sredstva za reklamo, za izdajo brošur in dr., kar stane lepo vrsto tisočakov? V tem oziru naj bi naši gospodje poslanci storili nemudoma potrebne in energične korake, da podpro to vrlo društvo, če že res ni mogoče doma dobiti potrebnih sredstev, dasi smo mnenja, da bi se to dalo tudi doseči, če bi se upoštevala ta važna narodnogospodarska panoga tako, kakor zasluži. Društvo take važnosti in tako obširnega delokroga bi se moralo dati na razpolago ne 2000, ampak 20 000 kron. Seveda v to ni poklicano samo stolno mesto Ljubljana, ampak cela dežela, in prvi vrsti oni kraji, ki imajo že sedaj dobiček od tujškega prometa. V pričetku tega spisa se je poudarjalo, naj se vsi gospodje poslanci zavamejo za društvo. Kako in kdaj naj se to zgodi? Ustanovilo se je sedaj novo ministarstvo javnih del. Temu se je dalo tudi potrebne vsote na razpolago, da more vršiti svojo nalogo. Imed raznih zneskov omenjamo le vsote 350 000 K za športna in smetliška podjetja, za turistično, napravo razgledišč, planinskih koč in zavetišč, potov in pospeševanje hotelirstva. 50 000 K se je določilo za podpro deželnim zvezam, katerih je menda kakih 12. — Če bi se delila ta podpora po njih številu, bi prišlo na Kranjsko vsaj 4000 K. Ako pa se še upošteva važnost Kranjske za tujski promet s ozirom na novo alpsko železnico in na marljivo delovanje naše zveze, bi se pa morala ta podpora že izdatno povečati. 100 000 K pa se je določilo za reklamo in poizvedovalne pisarne v tu in inozem-

stvu. Pol milijona kron znašajo te postavke, ki imajo pospeševati tujski promet v naši državi. Naloga naših poslancev je sedaj nemudoma storiti korake in porabiti ves svoj vpliv in svojo moč, da od te dokaj znatne vsote dobi Kranjska delež, ki ji pristaja, da ne bo vedno prikrajšana, kakor je bila dosedaj vselej. Zadeva je tako nujna, da ni izgubljati niti trenutka, ker pozneje, ko bi bila vsota že lepo razdeljena, bi se nam zopet lahko reklo: »Uvidimo sicer upravičenost Vaših želja in dali bi Vam večjo vsoto, a nimamo več.«

— **Pogreša se Matevž Zalar** iz Logatec. Bil je kočijaž v Trstu, kjer je pred dnevi pustil ženo in dva otroka v največji revščini.

— **Radovljiska podružnica društva sv. Cirila in Metoda** je izdala družbi v korist svoje posebne pravilne razglednice.

— **Društvo za privablitev tujcev za občine Radovljica, Lesce, Begunje in okolice** ima dne 28. t. m. ob 6. zvečer v salonu Hudovernikov restavracije v Radovljici svoj občni zbor.

— **V osrednji odbor štajarske kmetijske družbe** so bili izvoljeni izmed Slovencev: poslanca Fr. Robič in Fardo Roš ter veleposelnik v Krapju pri Ljutomeru Josip Mursa.

— **Zlato kolajno** je priznala štajarska kmetijska družba cesarskemu svetniku dr. Gustavu Ippavicu v St. Jurju pri Celju v priznanju njegovih zaslug za sadjerejo.

— **Za postajenačelnika v Celju** je imenovan neki Kugler, ki je bil dosedaj prometni vodja pri deželni železnici v Kapfenbergu.

— **Zadruga »Lastni dom«** v Celju je premenila pred kratkim svoje prostore. Nastanila se je v hiši poleg nemške cerkve v Rotovških ulicah, kjer sedaj uraduje in kjer ima tudi svoj telefonsko postajo. Slovenski napisi se vendarle, če tudi počasi, v Celju množijo.

— **Ustrelil se je** v Celju sodni pristav dr. Koroschetz vsled neozdravljive bolezni v želodcu. Dasi rojen Slovenec, je bil po mišljenju hud nemškutar.

— **V celjski okolici** se, kakor se nam piše, slednji čas pojavlja med otroci škrlatica. Komaj so nekaj ponedelne opise, se že spet širi nova infekcijska bolezen. Letos res teh vrazjih kužnih bolezni kar neče biti konec.

— **Iz celjske okolice** se nam piše: Na Bregu pri Celju nameravajo nekateri rodoljubi osnovati bralno društvo. To resno namero z največjim veseljem pozdravljamo. — Isto tako nas je oveselila vest, da se na Bregu misli ustanoviti neki opeševalen odsek. To bi za ta tako ugodno in lepo ležeči predkraj celjskega mesta v njega lastnem interesu bilo zelo potrebno in — koristno. Ravno kar se snage in reda tiče, bi na Bregu bilo že davno nujno potrebno, da se kaj ukrene; zlasti za to, ker je ta kraj celjske okolice eden najbolj frekventovanih, tako od domačinov kakor tudi od tujcev.

— **Ustrelil se je** v Mariboru infanterist Josip Muršec s samokrosom v trebuh. Vzrok kazen.

— **Roko si je zlomil** v Rušah pri Mariboru 13letni Mihael Gorjanc, ki je skočil tri metre globoko.

— **Boga je preklinjal** viničar Vid Apotekar v Erjavcih pri St. Lenartu v Slovenskih goricah ter je bil zaradi tega v Mariboru obsojen v trimesečno ječo.

— **Zgorela je cinkarna** v Jezercih pri Beljaku Skoda je ogromna.

— **Za rojstni dom Gregorčičev.** Dvakrat smo že bili na domu Gregorčičevem in ob njegovem preranem grobu. Preprijazno nas je sprejemal Gregorčičev še živeči brat. Pri drugem posetu smo nesli s seboj tudi »Spominsko knjigo«, ki smo jo nabavili za rojstni dan velikega pesnika. S solzami v očeh se je zahvaljeval brat Simonov za počaščenje, iskano spominu bratovemu. A podpisane je prav lepo prosil Gregorčičev brat, da bi mu preskrbel »Poezije« ljubljene brata. — Zato se obračam danes, ko je bilo doseganje povpraševanje po knjigarnah zaman. Tem potom do ljubiteljev in oboževalcev prerano umrlega slavka z iskreno prošnjo, da bi mi blagovolili poslati proti plačilu ali pa v dar I in II. zvezek Gregorčičevih poezij. Ime dotičnega in kdaj bomo nesli knjigi na Vrsno, objavim v slovenskem časopisu. — Ivan Zorec, uradnik pri ravateljstvu o. kr. državnih železnih oddelek 7, v Trstu.

— **V oviro importiranja inozemskih tatov«**, tako je namestnik državnega pravdnika v Trstu, dr. Barzal, rekel dne 23. t. m. pred porotniki v javni razpravi proti tatovom Francu in Salvatorju Maraglinu in Kosmu Datisi. Ti trije ptčki so namreč (prva dva sta bratrance) vsi trije iz južne Italije. Nekemu svojemu sodeželanu, imenom Blaž Mosca, so bili ukradli okoli 600 kron denarja. Obtožnica je sicer trdila, da je bilo ukradenega

Ljubezen Končanove Klare.

(Konec.)

Tesno je bilo ljudem pri srcu, ko so zrlili na grad, čigar zgornji del je bil ves v plamenu. Instinktivno, ne da bi bil kdo kaj rekel, so se s podvojenimi močmi lotili gašenja, in v vsaki duši je ostalo kopnenje, naj bi se Klarica in Hrast živa in nepoškodovana vrnila iz gorečega gradu.

Zlasti pri Klarici so bile vse misli. Vsi se jo ljubili zaradi njene prijaznosti in dobrote in ta ljubezen se je spremenila zdaj v občudovanje, ko je šla Klarica v ogenj, da reši otroka markijevega. Vse ljudi je malone obenem prešinilo spoznanje, da Juri ni govoril resnice, ko je Klarico dolžil, da je markijeva zapuščena in z možem vred iz hiše segnana ljubica, saj bi sicer svojega življenja ne postavljala v nevarnost. In zdaj ljudje tudi niso več verjeli, da je Hrast požigalec in tevek, a resničen sum je padel na Jurja.

Naenkrat je zaoril po širnem dvorišču klic. Kar vsi so naenkrat zavzdihnil, kakor bi se jim bil kam odvalil od srca. Vsa srca je olajšal ta klic. Tam iz plamena in iz dima, z gorečo obleko in tlečimi lasmi, se je zapodilo človeško bitje iz grada, držeč na rokah otroka.

»Klarica!«

Samo ta klic je zadonel in že so

planili ljudje na pomoč in udušili in pogasili ogenj, ki se je bil prijel Klaricine obleke in njenih las.

»Klarica — dobrotnica,« je zavzdihnila markiza, in iztegnila roke po svojem otroku. Stisnila ga je k sebi in ga hotela poljubiti, a glava ji je padla nazaj in roke so ji omahnile.

Toda ljudje niso zapazili, da je v tem trenutku srčna kap končala mlado življenje markize Helene, kajti odskočili so bili od nje, ker se je bila začela podirati grajska streha in se je hitro nato sesula.

Z naporom vseh moči so ljudje poskušali pogasiti ogenj vsaj tam, koder je bil Hrast šel v goreči grad, a ko se jim je to naposled posrečilo, so videli, da so se vdrli tudi stropje in zasuli Hrasta.

Vztrajnemu delu in pomoči ljudstva, ki je bilo med tem prihitelo od vseh strani, se je končno posrečilo ogenj preobvladati in ga pogasiti. Ko je prišlo jutro, se je pač še kadilo iz grada, a večina grajskega poslopja je bila rešena.

Sele zdaj, ko so ljudje prišli takorekoč do sapa, so se začeli ozirati po Jurju. Toda ozirali so se zaman. Juri je bil že davno izginil. Nesreča, ki jo je provzročil in ki je zahtevala dve človeški žrtvi, je ganila tudi njegovo trdo srce. Splazil se je že v stran, ko je zaznal, da je ponesrečil Hrast, in nihče ga ni več videl.

O vseh teh dogodkih je izvedel marki šele naslednji dan. Ostal je bil čez noč gori v polhovgraških gozdih. Ko se je vrnil, je našel dom porušene, ženo mrtvo, Klarice pa sploh ni več videl, ker so jo bili zaradi njenih opreklin odpeljali v Ljubljano.

Minulo je leto. Mlado solnce se je zopet smejalo na cvetočo zemljo in obevalo tudi dvorišče Kušljanovega gradu, koder je bilo zdaj živahno življenje. Zidarji in tesarji so bili na delu, da prenove grad in ženske so s trakovi venčale mlaj, ki so ga potem moški postavili okrog grajskega vhoda, kajti pričakovali so obisk iz Ljubljane, obisk, ki so se ga veselili ljudje daleč naokrog ter nanj potrpežljivo čakali že več dni.

In pripeljale so se po cesti iz Ljubljane kočije z mnogimi odličnimi gospodi in damami ter se ustavile pred gradom. In ljudje so vihteli klobuke in vriskaje pozdravljali mlado gospo, ki je prišla s svojim možem naravnost od poroke, da vidi še enkrat svoj rojstni kraj in dom, kjer je zaradi svoje ljubezni preživel pravo mučeništvo. Marki d' Auverville in njegova mlada žena Klarica sta se še tisti dan odpeljala dalje na južno Francosko, ostal pa je med ljudmi spomin in ko sta bila pozabljena kot človeka, so si ljudje kot historijo pripovedovali mučeništvo in poveličanje Končanove Klarice.

denarja preko 600 kron, in zato je prišla stvar pred porotnike. In na razpravi je namestnik državnega pravika dr. Barzal v svojem tožilnem govoru rekel porotnikom: „Krivda tožencev je jasno dokazana. Vi bodete to krivdo potrdili, da bodo toženci kaznovani, da bo zadoščeno zakonu, ki naj vsaj na ta način služi v oviro importiranju inozemskih tatov!“ — In rekel je prav, rekel je popolnoma prav. Koliko, o kolikotatov, koliko kriminalnih subjektov, koliko zločincev pribeži iz Italije in si v Trstu poišče zavetje. Ni ga dneva, da bi ne bil kak „regnicolo“ aretiran b-disi radi tatvine, bodisi radi pretepa, ali pa radi kakega hujšega zločina. Ni ga dneva, da bi tržaški listi ne poročali o kakem zlem delu, ki ga je storil Italijan. Sicer „Piccolo“ skrbno zamolči priimek vsakega Italijana, ki je aretovan, in ne pove, od kje da je aretovan doma, dočim pove za vsakega aretovanega Slovence, kje da se je rodil in kje da mu je domovinska pravica. — Italijani se v Trstu — in sploh kamor pridejo — ne vedejo kakor gostje, marveč čez par mesecev hočejo biti že gospodarji. A to še ni nič. Najslabše je to, da jim je nič vedno v roki. Da, celo na gori omenjeni razpravi pred porotniki je toženec Salvatore Maraglino rekel proti sotožencu Francu Maraglino, ki je bil priznal svojo in njegovo krivdo: „Če bi imel nož pri roki, te takoj zabodem.“ In to je rekel na javni razpravi pred porotnim sodiščem — V Trstu Italijanov iz Italije ne more že nihče več trpeti. Tržaško ljudstvo italijanske narodnosti jih črta morda še več nego slovensko ljudstvo. Tržaški težaki jih posebno ne morejo več od minolega decembra sem, ko je namreč tako grozno ponesrečil štrajk težakov. V tem štrajku so bili namreč najhujši ravno italijanski podaniki. Oni so naščuvali težake k štrajku, oni so potem grozili onim, ki bi se podali na delo. A kaj so oni delali med štrajkom? Organizacija težakov je bila s podporo drugih organizacij določila denarno podporo štrajkavcem. Štrajkovci — namreč najpotrebnejši — so hodili po to podporo v delavski dom. In tam so neki večer pri razdeljevanju te podpore zalotili nekega težaka, ki je bil prišel že peti ali šestkrat po podporo, dočim je — kakor se je bilo takoj dognalo — delal ves čas štrajka. Seveda so bili ostali štrajkovci ogorčeni proti njemu. A kaj je storil on? Potegnil je enostavno iz žepa 15 cm dolg in ostro nabrušen nož ter z njim vsem zagrozil: „Kdor se mi približa, bo mrtev!“ In ta štrajkovec je bil italijanski podanik! — Pa to je le en slučaj! Če bi hoteli navesti vse slučaje, kjer so se Italijani vedli ne le nepošteno, kakor ta, ampak zločinski; če bi hoteli napisati o vseh zločinih, ki so jih zadnja leta izvršili v Trstu italijanski podaniki, bi prišla iz tega cela knjiga. Koliko bi na primer napisati o nesrečnih deklinah, ki jih italijanski delavci tako radi zalezujejo, zapeljujejo in potem puščajo na cedilo s kopico otrok. Koliko je slučajev, ko so Italijani posilili ali vsaj skušali posiliti 7, 8 do 9letna dekleta. V tem pogledu so ti ljudje prava živinčeta. Evo slučajev, ki to potrjuje: 28letni Tomaž Apirani, doma iz S. Severino delle Marche v Italiji, je že več časa zalezoval 19letno Amalijo Moravec, slukinjo pri neki družini v III. nadstropju hiše št. 4 v ulici del Toro. Slovenski bi se to reklo v „bikovni ulici“, in Tomaž Apirani je to ime ulice opravičil! On je stanoval namreč v II. nadstropju iste hiše (št. 4). Ker se mu ni dala Amalija Moravec zapeljati po sladkih besedah, je on v ponedeljek, dne 23. t. m., ob 5. uri popoldne, ko je vedel, da ni njenih gospodarjev doma, prišel nenadoma v njeno sobo, zaprl vrata za seboj in se lotil dekleta s silo. Amalija je pa tako vpila, da jo je za hip izpustil, in v tem hipu mu je ona pobegnila. A ko se je pezneje vrnila v svojo sobo, je konstatovala, da ji je Tomaž ukradel srebrno uro, vredno 20 kron. In glej, tudi v tem slučaju prinaša „Piccolo“ novice o dogodku, a govori le o „Tomažu A“, ne da bi o njem povedal, od kje da je doma! — Kaj pa slučaj, ko sta dva Italijana nekega svojega so-deželana vpijanila in mu ukradla okrog 1000 kron denarja? Kaj pa oni slučaj, ko sta dva Italijana v Rocolu napadla in oropala nekega železničarja? — Oj, koliko je takih slučajev. In naj bi človek potem ne pritrdil dr. Barzalu, če ta poreče, naj storimo kaj „v oviro importiranju inozemskih tatov“ — inozemskih zločincev sploh?

G. kr. skladišča v tržaški ladi odklanjajo radi nakopičenja blaga vsprejemati tovarno blago vseh vet izjemši spirit v kotlih. Radi tega se blago za Trst prosta luka državna železnica in Trst prosta luka južna železnica le na podlagi § 55. obratnega pravilnika sprejema.

Pogreša se 11letni kočarjev sin Ivan Brinovar iz Velikega

Trnja že od 11. novembra 1907. Fant je precej navit in nastopa pod napačnim imenom.

Pesilili je hotel v Trstu 28letni natak Tomaž Apirani, Italijan iz Italije, slukinjo Amalijo Moravec. Ker se mu to ni posrežilo, ukradel je uro. Don Juana-uzmoviča so že zaprli.

Vrat si je preorzel v Trstu 44letni delavec Jakob Silič vled silne nervoznosti. Vendar ga še morebiti ohranijo pri življenju.

Stroj je odtrgal roko 38letnemu kurjaču Francu Kocijančiču v Trstu.

Zanimiv slučaj. Trgovec Batun Fekete na Reki je bil obsojen na 20 K globe ali dva dni zapora, ker je razžalil neko gospo s tem, da je trpinčil in umrtil njeno lepo mačko.

Občni zbor osrednjega društva o kr. postarjev itd. vršil se je dne 22 t. m. na Dunaju. Razun osrednjega odbora udeležili so se tega zbora vsi predsedniki deželnih in okrajnih skupin ter lepo številno odposlancev in članov. Po običajnem pozdravu od predsednika poročal je le ta o delovanju društva, potem pe-vovodja in blagejnik o njih poslovanju. Na to vršila se je volitev odbora. Ker dosedajni predsednik radi bolehnosti nikakor ni hotel te častne službe več sprejeti je bil na njegovo mesto izvoljen jako delaven in zmogljiv tovarniš Sohäffer. Temu so sledile jako živahne debate o raznih predlogih. Med drugimi je bil predlog, da naj se opusti svojedobno priporočena postavna predloga glede zboljšanja naših nevdržljivih razmer, in se naše društvo pridruži nameravanemu jednačenju z državnimi uradniki, vendar naj se pri udelitvi ne ozira le na urad, temuč na službene leta, enoglasno sprejet. Enako tudi predlog, naj se železniško ministrstvo in ravateljstva vkljub temu, da so se že izrekli, le z dekretom nastavljenim uradnikom letne legitmacije za polovične vožne listke izročiti, še enkrat naprosijo te legitimacije tudi tistim odpravnikom obojega spola dovoliti, katerih poklicni stališ je pošta. Dalje se je sklenilo „Oesterreich Lanapost“ kot društveni list opustiti in naj se ustanovi nov društveni časopis, v katerem bojo — po hudi borbi — sprejeti tudi dopisi raznih skupin v njih maternem jeziku. Novi odbor ima tudi nalog, se z še obstoječimi drugimi društvi postarjev tako sporazumeti, da bodemo v prihodnje enako in edinstveno nastopali. To enakomerno nastopanje pričakuje se že pri ustanovitvi personalnih komisij, kar se bo de v kratkem zgodilo.

Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi. Gospa Pavlina Tomšičeva je darovala „Podpornemu društvu za slov. visokošolce v Pragi“ 500 K. z željo, naj se osnuje v trajen spomin pokojnega stavbnega svetnika Frana Tomšiča, bivšega večletnega društvenega predsednika in častnega člana, „Tomšičev fond“. Da bi ta blagodušen čin gospe Tomšičeve našel mnogo posnemovalcev tudi po Slovenskem!

Smrtina nesreče. V Blatni vasi v Istri je padl Peter Muzica pod voz poln gnoja. Kolo mu je šlo čez glavo in mu jo popolnoma strlo. Ponesrečenec je ostal na mestu mrtev.

Negla smrt. Danes dopoldne je naj v Kolodvorskih ulicah župnik iz St. Jurja pri Kranju Anton Kukelj rojen l. 1845 na Ježici pri Lubljani izvoščka, naj ga pelje v Leoninum. Ko ga je izvošček tja pripeljal je bilo Kukelj postalo slabo. Izvošček ga je od tam hitro peljal proti bolnici, a tja dospel je bil Kukelj mrtev. Policijski zdravnik gosp. dr. Iner je konstatoval, da ga je zadela srčna kap.

Nevarno grozil. Snoči ie na Dunajski cesti št. 19 hlapec Vinko Istvan, rojen l. 1881 v Petrovaradu, v stanovanju grozil z nožem hlapcu Biro Janušu, ki mu je komaj ušel. Istvan je tudi z nožem razbil sliko na steni in prevrnil petrolejsko svetilko. Policija je Istvana aretovala in izročila o. kr. deželnemu sodišču.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje jutri popoldne v kinematografu „Edison“, Dunajska cesta, nasproti kavarni „Evropa“ in sicer pri predstavah ob 4., 5., 6., 7., in 8. zvečer.

Drobne novice.

— Grof K. Zedtwitz, bivši državni in deželni poslanec, je umrl v Pragi 64 let star.

— Saški kralj je obiskal v Bolcanu hčerko princezino Pijo Moniko, ki je dosedaj še ni videl. Princezino pripeljejo kmalu v/Draždane v kraljevo rodbino.

— Nemški cesar in cesarica sta se pripeljala v Benetke, kjer ju je sprejel italijanski kralj.

— Truplo črnogorskega princa Stepana so prepeljali v Kotor in od tam na Cetinje. Avstrijsko vojaštvo je izkazalo pokojniku v Kotoru zadnjo čast, kakršne so deležni principi vladarskih hiš.

— Črnogorski knez Nikola, je pomilostil vojvoda Sošico, ki je bil lani zaradi pulta v Nikšiću obsojen v 2 1/2 letno ječo.

— Umrl je vojvoda Devonsirski, ki je bil mnogo let angleški minister.

— Umori v Srbiji se strahovito množe. Od novega leta je bilo umorjenih že 49 oseb.

— Strahovita razstrelba. Velika smodnišnica ob jezeru Batuko v državi Čile je zletela v zrak. Porušenih je bilo mnogo vasi, tudi mnogo ljudi je bilo ubitih. Škoda znaša 3 milijone.

— Bolezen angleškega ministrskega predsednika Campbell - Bannermana se je šujšala tako, da se je bati vsak čas katastrofe.

— General Stüssel je v ječi zbolel na živce, da se ne more ganiti s postelje.

Razne stvari.

* Aretovan menih. V svoji vili pri Neapolju je pred nekaj časom umrl vojvoda Alfred Monforte di Laurito. V zadnjih letih je živel v popolni zapuščenosti, kajti njegovi sorodniki biva jo v inozemstvu. Poleg sluge Sicilianija je imel pri sebi meniha patra Valerijana, ki je bil njegov spovednik in je sploh s starim gospodom delal kar je hotel. Po vojvodovi smrti se je izkazalo, da je iz njegove blagajne izginilo zlatnine in dragocenosti v vrednosti 300.000 fr. in tudi mnogo denarja. Sorodniki niso hoteli imeti sitnosti s policijo in zato niso tega naznanili. Policija je pa sama izvedela za stvar jo začela preiskovati in je končno dognala, da je spovednik pater Valerijan prodal za več kot 100.000 frankov Monfortovih dragocenosti. Policija je šla patra iskat v samostan San Pasquale. Menihi so rekli, da patra Valerijana že celo leto ni v samostanu. Toda policija jim ni verjela, nego je zastražila samostan. In res, že čez nekaj časa je prikorakal patra Valerijan in je hotel vstopiti v samostan, a pri vratih so ga prijeli in ga odpeljali v zapor. Pater pravi, da mu je umrl vojvoda dragocenosti v vrednosti 300.000 frankov daroval „med živimi“, policija pa meni, da sta pater Valerijan in med tem ubegli sluga umrlega vojvoda okradla. Pater je ostal v zaporu. Policija je zdaj dognala, da je bil navidezno pravi svetnik, v resnici pa velik grešnik. Imel je ljubezensko razmerje z neko staro grofinjo, povrh pa na tuje ime nape-to sobo v nekem hotelu, kamor se je hodil zabavati z različnimi ženskami.

* Velikanska sleparija. V Parizu so zaprli bankirja Rochette, ki je tekomo nekaterih let ogoljufal ljudi za več kot sto milijonov frankov. Rochette je bil pred desetimi leti še natak v kolodvorski restavraciji male postaje Melun. Ko je podčeval 5000 frankov, je odločil servijeto in se je preselil v Pariz. Tam je postal bančni uradnik. L. 1903. je dotična banka falirala. Rochette je prevzel en njen zavod in je začel slepariti na svojo roko in kar na debelo. Izdajal je vsakovrstne akcije in ustanavljal vsakovrstna podjetja. Tako je ustanovil družbo za izkoriščanje nekega rudnika na Španskem. Seveda je ta družba hitro izdala akcije, ki so dosogle na borzi visok kurz. Zdaj šele je prišlo na dan, da ta družba sploh ni imela nobenega rudnika. S takimi sleparijami je kakor rečeno Rochette ogoljufal ljudi za več kot 100 milijonov frankov. Rochette, ki je šele 32 let star, je veljal za enega prvih francoskih bankirjev.

* Berači na Kitajskem. V samem Pekingu je nad 100.000 beračev, ki znašajo šesti del vsega prebivalstva. Ti berači tvorijo svoje lastno društvo, katerega načelnik se imenuje „beraški kralj“. Vsi člani priznavajo svojemu kralju samoderstvo ter ima pravico nad življenjem in smrtjo. Policija mu je najbrže še hvaležna, da ji pomaga držati mnogobrojno sodrgo v redu, zato policija nikoli ne posreduje, ako pride do konflikta med „kraljem“ in njegovimi podaniki. Kralja si volijo po splošni volilni pravici, in tako so berači v Pekingu edini državljani v cellem cesarstvu, ki imajo volilno pravico. Beraški kralj se redko kdaj prikaže svojim podanikom: njegovo dostojanstvo mu tega ne dopušča. Mnogo popularnejša pa je kraljica, ki ima razne zveze z mestnimi oblastninami. V beraškem oziru je Peking razdeljen v več okrajev, a vse hiše so uvrščene v dva tarifna razreda. Ako bi kateri berač dobil manjšo milošćino kakor mu „gre“ po tarifi, vzame si dva tovariša za priči ter pride drugi dan protestirat. Dvakrat na leto, spomladi in jeseni je določen po en dan posebej za berače. Ta dan ima vsak berač pravico vzeti iz vreče pred vsako prodajalno pest rži ali prosa. Razun beračev — strokovnjakov — je v Pekingu na stotine slepcev. Ti hodijo v celih karavanah 10 do 20 v gosjem redu. Vsak drži le-vico na rami svojemu predniku, des-nico pa moli za milodari.

Književnost.

— Naša mladinska literatura je nad vse ubožna in starš, kakor učitelji so v sadregi, kaj bi pouka in zabave željni mladini dali v roke. Imamo pač take spise, kakor „Roza Jelodvorska“, „Genofeva in hudobni Golo“ in takih reči v izobilju, a to je kvečjemu za šolarje dobro. Če je otrok 12 ali 14 let star ga te storije le dolgočasijo. Za otroke v teh letih nimamo ničesar, prav ničesar. Mladina v starosti 12 do 17 let bi rada kaj čitala o svetu, o tujih deželah in njih navadah, o velikih dogodkih občega pomena in v raznih posamičnostih iz vseh ved. Tega v slovenskem jeziku nimamo in tudi še dolgo ne bomo imeli, ker ga ni založnika, ki bi zmogel za tako delo potrebni denar oziroma, ker bi nikdar ne prodal toliko izvodov takega dela, da bi bili pokriti njegovi stroški. Za mladino, ki zna nemški, je najbolj priporočljiv vzorni, bogato in krasno ilustrovani časopis „der Stein der Weisen, Unterhaltung und Belehrung aus allen Gebieten des Wissens.“ Tega lista izide na leto 24 močnih zvezkov in vsak velja samo 60 v. Ta list podaja čtivo, ki bistri mladino duha in ji razširja obzorje. Če je naša mladina malo izobražena in ne ve dosti več kot to, kar ji podajajo šolske knjige, je vzrok ta, ker ne čita nič drugega kot romane in pesmece.

— **Silke iz vzgoje.** 1. zvezek. Slep a ljubezen. Ljudska igra s petjem in petih dejanjih. Spisal Anton Pesek. Založil Anton Pesek, šolski vodja v Narapljah pri Ptujski gori. Cena 1 K. Ta nova knjižnica ima namen, vzbujati v ljudstvu spoznanje, da je šola potrebna in da je učitelj najboljši prijatelj naroda. „Slep a ljubezen“ kaže, da mora biti vzgoja prva in najvažnejša skrb starišev, da sta šola in učiteljstvo vevazeven faktor za narodovo prosveto in da more le vzajemno delovanje staršev in učiteljev imeti pravi uspeh.

Vse tu naznanjene knjige in listi se dobivajo v »Narodni knjigar-ni« na Jurčičevem trgu št. 3.

Telefonska in brzolavna poročila.

Konference ministrov s člani proračunskega odseka.

Dunaj, 26. marca. Danes dopoldne ob polu 10. so imeli v ministrskem salonu državnega zbora ministri konferenco s člani proračunskega odseka. Te konference so se udeležili: ministrski predsednik baron Beck, ministri Abrahamoviz, dr. Derschatta, dr. Fiedler, dr. Marchet, Prašek, Peschka in dr. Gessmann in približno 20 članov proračunskega odseka. Ministrski predsednik baron Beck je imel dolg govor, v katerem je odločno zahteval, da se mora okrajšati debata v proračunskem odseku. K predmetu je govorilo več poslancev. Konferenca je bila danes brezuspešna. Pogajanja se bodo nadaljevala. V proračunskem odseku je danes govoril češki narodni socialist Klofač.

Grof Apponyi na Dunaju.

Dunaj, 26. marca. Ogrski naučni minister grof Apponyi je prišel danes semkaj in ga sprejme cesar v posebni avdienci.

Ban Rauch in minister Josipovich.

Dunaj, 26. marca. Snoči sta se pripeljala iz Pešte hrvaški ban baron Rauch in hrvaški minister Geza pl. Josipovich. Oba bo cesar sprejel v avdienci. Ban baron Rauch pravi, da je prišel na Dunaj zgolj radi tega, da izposluje končno imenovanje djakovskega škofa. Resnica pa je, da je bil Rauch pozvan na Dunaj, da poroča o položaju na Hrvaškem. Čuje se, da je stališče barona Raucha že zelo omajano in da bo njegovega banovanja nemara preje konec, kakor se splošno misli. Vest nekaterih madžarskih listov, da je bivši ban grof Pejačević kot tajni svetnik poklican na Dunaj k cesarju, da se opraviči, ker je podpisal manifest hrvaškorsrbske koalicije, je od kraja do konca izmišljena.

Posvetovanje nemške devetorice.

Dunaj 26. marca. Danes je imel odbor devetorice nemških svobodomiselnih strank posvetovanje z ministri dr. Derschatto, dr. Marchetom in Peschko. Posvetovanje je veljalo moravskemu vseučiliškemu vprašanju.

Prof. Wahrmond na Dunaju.

Dunaj 26. marca. Prof. Wahr-munda je včeraj sprejel naučni minister dr. Marchet. Wahrmond je prišel na Dunaj, da priostvuje sodni raspravi radi konfiskacije njegove brošure. Obravnava bo danes. Kolikor se čuje, bo sodišče soplemba potrdilo.

Björnson za Slovake.

Praga 26. marca. Björnstjerne Björnson je poslal vodstvu češkega narodnega muzeja pismo, v katerem

izjavlja, da se bo tudi v naprej vztrajno boril za pravice zatiranih Slovkov in da bo vodil najostrejšo borbo proti madžarski nasilnosti.

Trgovska pogodba med Avstro-Ogrsko in S. bijo.

Belgrad 26. marca. Vlada je predložila skupščini predlogo o trgovinski pogodbi z Avstro-Ogrsko. Predloga se je izročila finančnemu odseku.

Izjava.

Ker smo gorenjski akademiki obeh naprednih struj na Dunaju sklenili, osnovati v ferijalnem društvu ognjišče ljudsko-izobraževalnega dela in svoje počitniško središče in ker vladajoča večina akad. društva »Slovenija« smatra ta naš korak škodljivim, ne morebiti škodljivim narodu, ampak narodno-radikalni struji in s tem društvu »Sloveniji«, izjavljamo sledeče:

Za skupno počitniško delo smo se zjediniili z neradikalnimi gorenjskimi akademiki, ker smo zvesti prvi in glavni zahtevi narodno-radikalnega programa, da se imajo narodni ideji klanjati vse druge. Vodi nas geslo društva »Slovenije«, ki se glasi: »Iz naroda za narod!« in ne: »Iz naroda za dijaško frakcijo!« Obsojamo med akademiki vsa ona strastna osebna sovraštva, ki izvirajo iz nasprotstev v načelih, ker so nezdružljiva s svobodo znanosti in umetnosti, in prepričani smo, da akademiki obeh naprednih struj v nešteto vprašanjih lahko korakajo pod istim praporom, in to zlasti pri počitniškem izobraževalnem delu.

Ker se društvo »Prosveta«, katere podružnica bi lahko koncentrirala naše delo, po svoji izjavi v »Omladini« smatra za del narodno-radikalne organizacije in zaradi tega članov neradikalnih društev običajno ne sprejema, smo sklenili osnovati samostojno društvo. Ker pa se je večina v društvu »Slovenija« vkljub navedenemu dejstvu pri »Prosveti« in v nesoglasju z navedeno prvo zahtevo narodno-radikalnega programa postavila na nam nasprotno stališče ter ta naš korak obsoja, podpisani gorenjski akademiki javljamo svoj izstop iz »Slovenije«, v katero se vrnemo, ako se razveljavi društvenemu programu nasprotujoči sklep zdaj vladajoče večine.

Dunaj, dne 14. sušca 1908.

Dr. Josip Hacin, Lojze Zarnik, Dolžan Fran, Juro Jan, Stanonik Ivan, Suhadolnik, Josip Šink, Janko Pikuš, I. Vandot, P. Vavpotič, Lovro Tepina, Andrej Jenko, Tone Jamar.

Se dobi povsod!

Kalodont

neobhodno potrebno zobno Cremé vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 906. Srednji arealni tlak 756.9 mm

marc	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperat. v °C	Vetrovi	Nebo
24.	9. zv.	738.4	2-1	sr. svzh.	oblačno
25	7. zv.	738.7	0-0	sl. jvzhod	"
	2. pop.	738.0	4-4	sr. jvzsvzh	pol. obl.
	9. zv.	739.5	1-4	sl. svzhod	jasno
26.	7. zv.	739.8	-0-6	"	pol. obl.
	2. pop.	739.2	6-5	sr. jvzhod	"

Srednja včerajšnja in predvčerajšnja temperatura: 3-9° mm in 1-9 mm; norm. 52° in 5-4°. Padavina v 24 urah 0.3° mm in 0.0°.

Učenec

se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri Valentinu Lapaletu v Idriji. 1074-1

Trgovski sotrudnik

manufakturst, spreten prodajalec, so-liden, se sprejme pri Vinku Šketu v II. Bistrici na Notranjskem.

Pri ponudbah, brez retour znamke, je omeniti, kdaj je mogoč vstop.

Sprejme se v stalno službo v Ljubljani

blagajničarka

Osira se samo na starejše moči, ki so v enaki lastnosti že službovale.

Pismene ponudbe na upravnništvo »Slov. Naroda«. 1031-S

FRANC JOZEFOVA
GRENKA VODA

Gosja jajca za valjenje

se naprodaj pri Fr. Bizjani v Sp.
Šiški št. 130. 1065-2

Kočija

v dobrem stanju se po ugodni ceni
proda.

Pojasnilo daje Pavel Sedej na
Javorniku. 1082-1

Bolnica za živino
Ordinacija od 9. — 11. dop.
163 Telefon št. 44. 24

Ura z verižico

za samo K 2.—.

Zaradi nakupa velike množice ur razpoložila šlo-
sijaka razpoložljiva: prekrasno pozlačeno
56-urno precizniško uro ankerico s lepo veri-
žico za samo K 2.— kakor tudi šlo-
sijaka. — Po povzetju razpoložila
Pravno-šolska razpoložljiva

F. WINDISCH v Krakovu U/38
NB. Za nagrajajoče denar nazaj. 1083

Blagajne, varne
proti požaru in vlom, „Fox“
pisalni stroji, ameriško po-
bišvo za pisarnice ceneje nego
kjerkoli. — **Boško skladišče**
blagajna, delničarsko društvo
Zagreb, Ilica 22. 3424-73

Kleparski, ključavničarski in mizarški pomočniki

se iščejo za takojšnji vstop pri ma-
nufakturi za domače orodje v **Višnji**
gori. 1077-1

Tako se prodaja zaradi preselitve na
jako ugodnem prostoru, dobro idoča

delikatesna trgovina.

Natančneje pove uprav. „Sloven-
skega Naroda“. 1079-1

Naprodaj je večja hiša

na najboljšem prostoru (križišče treh okrajnih
cest) na Spodnjem Štajerskem. V hiši je
dobro prosperujoča trgovina z mešanim
blagom, trafikom, gostilna z žganjetom, kjer
se ustavljajo vozniki, brez konkurence. V
hiši je tudi c. kr. pošta, ki jo lahko dobi
inteligenten kupec; na leto nese 1200 kron
čistega. — Dopisi pod „lepa prilika“ na
upravništvo „Slov. Naroda“. 1027-3

Vabilo

na 1073

redni občni zbor

posojilnice za Stari trg-Lož in sosedstvo

kateri se boče vršil

v nedeljo, dne 12. aprila

ob polu 4. popoldne

v posojilniški pisarni.

Sporod:

1. Pregled in potrjeno bilanco.

2. Potrjeno o predlagani razdelitvi
čistega skupila.

3. Volitev nadzorstva.

4. Raznoterosti.

Odbor.

Kinematograf „Edison“

V sredo in soboto nov spored.

Več se razvidi iz lepakov.

Dunajska cesta

nasproti kavarni „Evropa“

1056

Trgovsko-obrtna zadruga v Ljubljani

registrirana zadruga z omejenim
jamstvom.

Zadružni prostori: Sodniške ulice št. 3, v hiši dr. Pirca:

Sprejema: vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge
do dne dviga po 4 1/2%; rentni davek plača zadruga sama.
Sprejema: vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka
čekovno knjižico.

Daje posojila: proti menici oziroma zadolžnici, na vred-
nostne papirje, na zadružne deleže, na blago, na knjižne
terjatve, na hipoteke.

Dovoljuje posojila proti mesečnemu, oziroma četrtletnemu odplačevanju pod zelo ugodnimi pogoji.

Uradne ure vsak dan dopoldan od 9. do 12. ure, popoldan od 3. do 5. ure.

Eksplicitna trgovske menice.
Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na
vsa tu- in inozemska tržišča.
Izdaja nakaznice.

1052-3

Vsa posojila se dobijo bodisi ustmeno ali pisмено v
zadružni pisarni.

Za slabokrvne in prebolele!

Pijte pristni marsala v steklenicah 7/10 l po K 1.50.
najfinejše vino Wermouth - stekl. 7/10 l po K 1.—.
Direktni uvoz. 918-4

FRANCESCO CASCIO, Ljubljana, Šteburičeve ulice 6 Židovske ul. 3

Spretna trgovska moč

v starosti 23—26 let, popolnoma zmožen slovenščine in nemščine, in če je
o o o o le mogoče tudi italijanščine v govoru in pisavi, o o o o

se takoj sprejme v neki večji tvornici.

Natančne ponudbe s fotografijo in prepisi izpričeval pod „R. 6099“
na naslov Haasenstein & Vogler A.-G. Dunaj I. 1081-1

„Piccolo“ avtomobili

so najvarnejši v obratu; za napravo in rabo najcenejša vozila. . .
Zahtevajte prospekt.

Generalni zastopnik: 1015-3
Aleksander Hatschek Dunaj, V.,
Wienstrasse 89a.

Veletgovina dalmatinskega vina

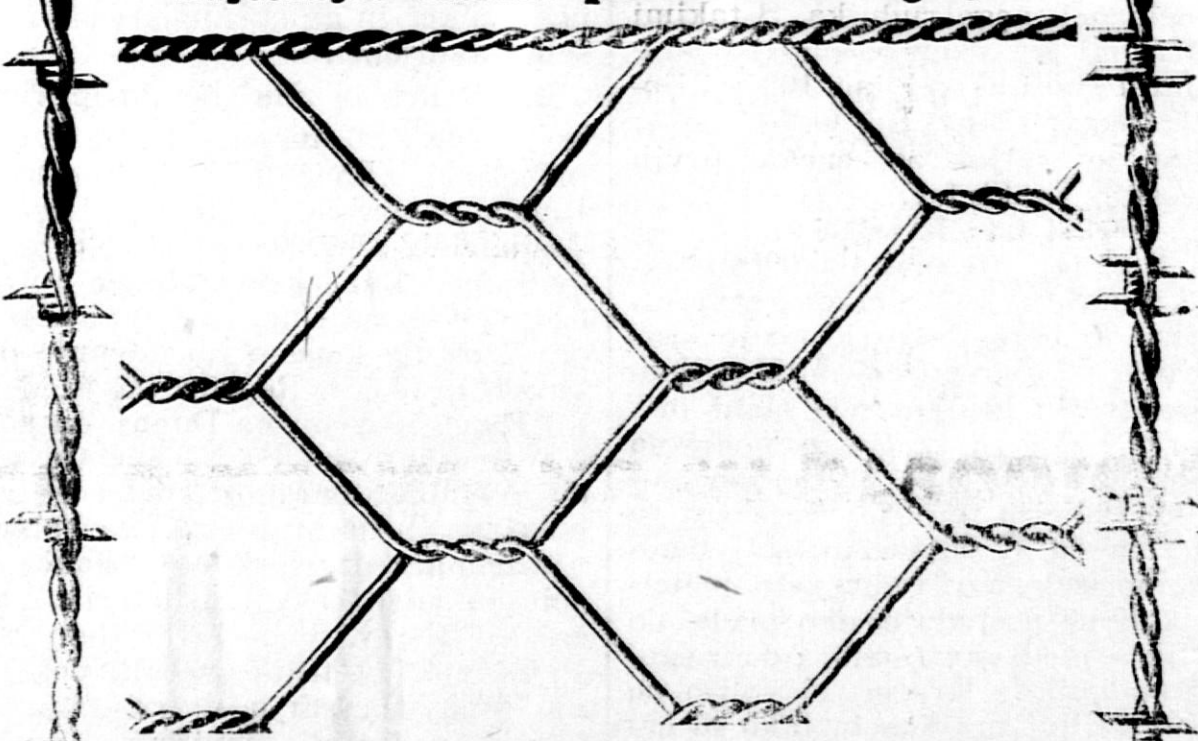
Br. Novaković

Telefon št. 244. Ljubljana Telefon št. 244.

Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji.
Priporočajo slav. občinstvu svoja pristna rdeča, črna, bela in de-
sertna vina; kakor tudi domači tropinec, konjak, slivovke itd.
po primernih cenah. 910-5

Ceniki in vzorci pošiljane preste.

Najcenejše žičaste pletenine za ograje.

Večkrat sukane v ognju pocinkane žičaste ple-
tenine posebno pripravne za
ograde parkov za divjačino, vinogradov, drevesnic itd.
za varstvo proti zjoem, za paze obore, v varnost proti
toči, za fazanarije, ptičnike in kletke, najboljše žičaste
za igrališča lawn-tenisa, do treh metrov širokosti v
zalogi, za Rabinzovo steno, Monirjeve gradbe itd. itd.
Pletenine se izdelujejo s 13 do 150 mm širokimi petljami in iz
različno debele žice, ki se šle po spletenju očistka v
ognju in zatore ne rjavi, kakor vse iz pocinkane žice na-
pravljene pletenine. Tudi bodečo žico za ograje v ognju po-
cinkano in različnih debelosti dobavljajo prav ceno

Hutter & Schrantz d. d.

tvornice za sitarske na Dunaju, Mariabill
in klebnice, blago in v Pragi-Budna.

Prirodni vzorci in vsakrva pojasnila gratis in franko.

Dobiva se po vseh večjih trgovinah za železnino.

Specialiteta: patentni mašini za uvoz
in pocinkane železne pločevine. 1078-1

Morske ribe

okusno pripravljene na laški način

se dobe

vsak petek

v restavraciji

pri „ZLATI RIBI“

Štritarjeve ulice. 327-1

Radi
brezplačne
barvaste
srajce
po izredno nizkih cenah in sicer po
K 2.50, K 3.—, K 3.50 in K 4.—
ANTON SARC
Ljubljana 974-1
St. Petra
cesta 8.

Prodajalec Platz-Agent

manufakturne stroke za Ljubljano
in okolico dobi takoj

dober zaslužek

v tovarni pletenin in tkanin Dragotina Bri-
barja v Ljubljani. 1062-3

Kot

kontoristinja

išče službo izvežbana gospica. Gre
tudi na deželo.

Ponudbe pod „A. B.“ na uprav.
„Slov. Naroda“. 1076-1

Spretna, samostojna

šivilja

se sprejme v večji hiši na deželi.
Naslov se izve v upravništvu
„Slov. Naroda“. 1075-1

Pristni dobri

brinjevec

se dobi pri

L. ŠEBENIKU v Spod. Šiški.

Cudovit je uspeh

pri uporabi najnovejšega barvila
za lase iz orehovega izvlečka

Nuisol

Bergmanna & Ko. Dečim n. L.

Ta izdelek prekaša po stojem
prirodni barvani las in brade
vsa dosedanja barvila.

Napredaj v steklenicah po K 2.50
pri: O. Fettič - Frankheim v
Ljubljani. III 2108 29

V „Angleškem skladišču oblek“

se bo zaradi pomanjkanja prostora in ker vsak
dan dospe sveže blago, že sedaj za lastno ceno
prodajala najmodernejša in najfinejša konfekcija
za dame, gospode, deklice, dečke in otroke. . .

O. BERNATOVIČ, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Bodite srčni

vsi bolni in trpečni in ne obupajte, čeprav osta-
nejo brez uspeha vsi dosedanja poizkusi z zdravili,
masažo, kopelmi, mazanjem itd., zakaj še je neki
resnično uspešen zdravilni način, ki ga znabiti še
večina bolnikov ne pozna, čeprav je zaslovel že po
vsem svetu, namreč **električno zdravljenje**.
Da elektrika ugodno vpliva na nekatere že zastarane
bolezni, to je znano že desetletja, toda šele prav pred
kratkim časom se je posrečilo zdravniški umetnosti, da
je električni tok vsakemu bolniku napravila dostopnega
in v glavi, želečnega in črevesne slabosti, one-
moglosti arca, ohromelosti in vse slabosti, kar
slijajno izpričujejo premožna zahvalna pisma

Elektro-Vitalizer

avstr. p. 23912, ogr. p. 34972, nem. d. p. 181785
se zove tu genialna pridobitev, ki je s sijajnim uspehom
preiskšana pri skoro vseh boleznih, zlasti za nervo-
znost, nevralgijo, revmatizem, bolezen v križu
in v glavi, želečnega in črevesne slabosti, one-
moglosti arca, ohromelosti in vse slabosti, kar
slijajno izpričujejo premožna zahvalna pisma

Ta senzacionalna pridobitev gotovo zasluži v prvi
vrsti, da se naznani trpečemu človeštvu in da to omogočimo, smo radi pripravljene
na željo vsakemu bolniku, ako nam pošlje spodaj stoječi kupon, doposlati pod zaprto
kuverto gratis in franko našo 64 strani obsežno, lepo ilustrovano.

brezplačno knjigo

razpravo o moderni elektroterapiji.
Elektroterapevtska ordinacija,

Dunaj II., Neuer Markt 14
I. nad-tr. odd. 61.

Kupon za brezplačno knjigo.

26./III. 1908.

Elektroterapevtska ordinacija na Dunaju I., Neuer Markt 14, I., odd. 61.
Prosim, pošljite mi knjigo „Razprava o moderni
elektroterapiji“ gratis in franko pod zaprto kuverto.

Ime:

Naslov:

Za dame specialna damska brošura.